

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

DIH-023-84(7)/15/AnŁ

Warszawa, 15 lutego 2016 r.

DECYZJA DIH-1/19/2016

Na podstawie art. 138 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 23), art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych (Dz. U. z 2015 r. poz. 678 z późn. zm.), art. 1 ust. 3 oraz art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (Dz. U. z 2014 r. poz. 148, z późn. zm.), Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, po rozpatrzeniu odwołania przedsiębiorcy Alfredy Walkowskiej prowadzącej działalność gospodarczą pod nazwą Polskie Centrum Św. Hildegardy Alfreda Walkowska w Legnicy od decyzji Dolnośląskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej we Wrocławiu z dnia 28 września 2015 r. (nr akt kontroli: KBP-ŻG.8361.62.2015), którą temu przedsiębiorcy wymierzono karę pieniężną w wysokości 921,00 zł (słownie: dziewięćset dwadzieścia jeden złotych 00/100), z tytułu wprowadzenia do obrotu ośmiu partii środków spożywczych o łącznej wartości 921,00 zł nieodpowiadających jakości handlowej określonej w przepisach o jakości handlowej, **utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję.**

UZASADNIENIE

W toku kontroli przeprowadzonej w dniach od 20 do 29 kwietnia 2015 r. przez inspektorów reprezentujących Dolnośląskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej we Wrocławiu – zwanego dalej „*Dolnośląskim WIIH*” – zgodnie z upoważnieniem do przeprowadzenia kontroli nr 63/KBP-ŻG/2015, w sklepie firmowym w Legnicy przy pl. Kard. Stefana Wyszyńskiego 1, należącym do przedsiębiorcy Alfredy Walkowskiej prowadzącej działalność gospodarczą pod nazwą Polskie Centrum Św. Hildegardy Alfreda Walkowska w Legnicy – zwanej dalej również „*stroną*” – sprawdzono prawidłowość prezentacji i udostępniania informacji o żywności oferowanej przez stronę w Internecie pod adresem <http://sklep.hildegarda.pl>.

Łącznie oceniono i zakwestionowano osiem partii artykułów spożywczych o wartości 921 zł, to jest:

- 2 opakowania jednostkowe syropu klonowego B á 250 ml, o wartości 68,40 zł, wyprodukowanego w Kanadzie dla BioPlanet Sp. z o.o., Wilkowa Wieś 7, 05-084 Leszno, zwanego dalej „*syropem klonowym*”, które zakwestionowano ze względu na brak:

- pełnego adresu podmiotu, pod którego nazwą jest wprowadzany na rynek ww. środek spożywczy,
- informacji o warunkach użycia,

co było niezgodne z przepisami art. 7 ust. 1 lit. a, art. 9 ust. 1 lit. g, h, art. 14 ust. 1, rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1169/2011 z dnia 25 października 2011 r. w sprawie przekazywania konsumentom informacji na temat żywności, zmiany rozporządzeń Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1924/2006 i (WE) nr 1925/2006 oraz uchylecia dyrektywy Komisji 87/250/EWG, dyrektywy Rady 90/496/EWG, dyrektywy Komisji 1999/10/WE, dyrektywy 2000/13/WE Parlamentu Europejskiego i Rady, dyrektywy Komisji 2002/67/WE i 2008/5/WE oraz rozporządzenia Komisji (WE) nr 608/2004 (Dz. U. UE L 304 z 22.11.2011 r., s. 18 z późn. zm.), zwanego dalej „*rozporządzeniem nr 1169/2011*”, oraz art. 8 i 16 rozporządzenia (WE) nr 178/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2002 r. ustanawiającego ogólne zasady i wymagania prawa żywnościowego, powołującego Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności oraz ustanawiającego procedury w zakresie bezpieczeństwa żywności (Dz. U. L 31 z 01.02.2002, s. 1 z późn. zm.), zwanego dalej „*rozporządzeniem nr 178/2002*”;

- 6 opakowań jednostkowych morwy białej suszonej BIO á 100 g, o wartości 83,40 zł, kraj pochodzenia Turcja, wyprodukowanych dla BioPlanet Sp. z o.o. (jw.), 7 opakowań jednostkowych ciecierzycy BIO á 400 g, o wartości 63,00 zł, kraj pochodzenia Turcja, wyprodukowanych dla BioPlanet Sp. z o.o. (jw.) oraz 5 opakowań jednostkowych, daktyli bez pestek (suszonych) BIO á 400 g, o wartości 100,00 zł, kraj pochodzenia Tunezja wyprodukowanych dla BioPlanet Sp. z o.o. (jw.), zwanych dalej: „*morwą białą suszoną, ciecierzycą i daktylami bez pestek*”, które zakwestionowano ze względu na brak:
  - pełnej nazwy lub firmy i adresu podmiotu działającego na rynku spożywcym, pod którego nazwą lub firmą jest wprowadzany na rynek środek spożywczy,
  - informacji o substancjach powodujących alergię lub reakcje nietolerancji użytych przy wytworzeniu lub przygotowaniu żywności,
  - informacji o wszelkich specjalnych warunkach przechowywania,
  - informacji o kraju lub miejscu pochodzenia,

co było niezgodne z przepisami art. 7 ust. 1 lit. a, art. 9 ust. 1 lit. c, g, h, i oraz art. 14 ust. 1 rozporządzenia nr 1169/2011, a ponadto art. 8 i 16 rozporządzenia nr 178/2002;

- 6 opakowań jednostkowych żurawiny słodzonej cukrem trzcinowym á 400 g, o wartości 188,40 zł wyprodukowanej w Kanadzie dla BioPlanet Sp. z o.o. (jw.) oraz 6 opakowań jednostkowych winogron suszonych BIO á 200 g wyprodukowanego w RPA dla BioPlanet Sp. z o.o. (jw.), zwanych dalej: „*żurawiną słodzoną*” i „*winogronami suszonymi*”, które zakwestionowano ze względu na brak:
  - pełnej nazwy lub firmy i adresu podmiotu działającego na rynku spożywcym, pod którego nazwą lub firmą jest wprowadzany na rynek środek spożywczy,
  - brak informacji o wszelkich specjalnych warunkach przechowywania,

- informacji o kraju lub miejscu pochodzenia,
- informacji o substancjach powodujących alergię lub reakcje nietolerancji użytych przy wytworzeniu lub przygotowaniu żywności,
- wykazu składników,

co było niezgodne z przepisami art. 7 ust. 1 lit. a, art. 9 ust. 1 lit. b, c, g, h, i oraz art. 14 ust. 1 rozporządzenia nr 1169/2011, a także art. 8 i 16 rozporządzenia nr 178/2002;

- 14 opakowań jednostkowych kasztanów jadalnych ekologicznych á 100 g, importer/dystrybutor Solida Food Sp. z o.o., ul. Kuropatwy 23A, Mysiadło, 05-500 Piaseczno, zwanych dalej: „*kasztanami jadalnymi*”, które zakwestionowano ze względu na brak:
  - nazwy lub firmy i adresu podmiotu działającego na rynku spożywczym, pod którego nazwą lub firmą jest wprowadzany na rynek środek spożywczy,
  - informacji o wszelkich specjalnych warunkach przechowywania,

co było niezgodne z przepisami art. 7 ust. 1 lit. a, art. 9 ust. 1 lit. g, h, art. 14 ust. 1 rozporządzenia nr 1169/2011 oraz art. 8 i 16 rozporządzenia nr 178/2002;

- 6 opakowań jednostkowych migdałów BIO á 350 g wyprodukowanych we Włoszech dla BioPlanet Sp. z o.o. (jw.), zwanych dalej: „*migdałami*”, które zakwestionowano z uwagi na brak:
  - pełnej nazwy lub firmy i adresu podmiotu działającego na rynku spożywczym, pod którego nazwą lub firmą jest wprowadzany na rynek środek spożywczy,
  - informacji o wszelkich specjalnych warunkach przechowywania,
  - informacji o kraju lub miejscu pochodzenia,
  - wykazu składników,

co było niezgodne z przepisami art. 7 ust. 1 lit. a, art. 9 ust. 1 lit. b, g, h, i oraz art. 14 ust. 1 rozporządzenia nr 1169/2011 oraz art. 8 i 16 rozporządzenia nr 178/2002.

W toku kontroli, na podstawie art. 16 ust. 5 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (Dz. U. z 2014 r. poz. 148 z późn. zm.), Dolnośląski WIIH postawił żądanie niezwłocznego usunięcia nieprawidłowości poprzez uwidocznienie na stronie internetowej sklepu informacji o produktach zgodnie z wymaganiami ww. przepisów oraz z deklaracjami producentów na opakowaniach. Osoba upoważniona do reprezentowania kontrolowanego przedsiębiorcy (sprzedawca) oświadczyła w dniu 29 kwietnia 2015 r., że stwierdzone nieprawidłowości zostaną usunięte do 7 maja 2015 r.

Powyższe czynności udokumentowano w protokole kontroli z dnia 29 kwietnia 2015 r. nr KBP-ŻG.8361.62.2015 wraz z załącznikami. Do akt kontroli dołączono fotografie opakowań ww. 8 partii środków spożywczych oraz wydruki ze strony sklepu internetowego <http://sklep.hildegarda.pl> dotyczące oferty handlowej tych produktów.

Pismem z 8 maja 2015 r. kontrolowany przedsiębiorca oświadczył, że dokonał korekty w zakresie informacji zamieszczonych na stronie swojego sklepu internetowego.

Pismem z 1 czerwca 2015 r. (nr akt KBP-ŻG.8361.62.2015) Dolnośląski WIIH zawiadomił przedsiębiorcę Alfredę Walkowską prowadzącą działalność gospodarczą pod

nazwą Polskie Centrum Św. Hildegardy Alfreda Walkowska w Legnicy o wszczęciu postępowania administracyjnego w sprawie wymierzenia kary pieniężnej na podstawie art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych (Dz. U. z 2015 r. poz. 678 z późn. zm.) – zwanej dalej „ustawą o jakości handlowej” – oraz poinformował o przysługującym prawie do zapoznania się z aktami i prawie do wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów. Jednocześnie organ wniósł o podanie informacji o wysokości obrotów ww. przedsiębiorcy za 2014 rok.

Pismem datowanym 16 sierpnia 2015 r. strona podjęła polemikę ze stanowiskiem organu kontroli wskazując na brak przesłanek do wymierzenia jej kary pieniężnej, ponieważ zgodnie z art. 2 ust. 2 lit. a, b, c, art. 3 ust. 3, art. 47 ust. 1 rozporządzenia nr 1169/2011, środki spożywcze wprowadzone na rynek przed 1 kwietnia 2015 r. oznakowane niezgodnie z nowymi przepisami wykonawczymi, mogły być sprzedawane do wyczerpania zapasów.

W związku z nieuzyskaniem od przedsiębiorcy żądanych informacji finansowych Dolnośląski WIIH ustalił wysokość obrotu strony za miesiące od stycznia do grudnia 2014 r. na podstawie informacji uzyskanej od właściwego naczelnika urzędu skarbowego w piśmie z 31 sierpnia 2015 r. (które zostało włączone do akt sprawy).

Po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego, w dniu 28 września 2015 r. Dolnośląski WIIH wydał decyzję (nr akt KBP-ŻG.8361.62.2015) w przedmiocie wymierzenia stronie kary pieniężnej na podstawie art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej, w wysokości 921,00 zł (słownie: dziewięćset dwadzieścia jeden złotych 00/100), z tytułu wprowadzenia do obrotu ośmiu ww. partii środków spożywczych o łącznej wartości 921,00 zł nieodpowiadających jakości handlowej określonej w przepisach o jakości handlowej.

Pismem z 14 października 2015 r., uzupełnionym następnie pod względem formalnym (poprzez złożenie podpisu), strona złożyła odwołanie od ww. decyzji do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów – zwanego dalej również „Prezesem UOKiK”.

Strona powtórzyła swoje stanowisko przedstawione w postępowaniu pierwszej instancji w piśmie z 16 sierpnia 2015 r., to jest, że daty zakupu zakwestionowanych ośmiu partii produktów (wszystkie sprzed 1 kwietnia 2015 r.) wskazywały, że nie doszło do zarzucanego stronie naruszenia prawa żywnościowego. W myśl art. 2 ust. 2 lit. a, b, c, art. 3 ust. 3, art. 47 ust. 1 rozporządzenia nr 1169/2011 środki spożywcze wprowadzone na rynek przed 1 kwietnia 2015 r., a niezgodne z nowymi środkami wykonawczymi, mogły być sprzedawane aż do wyczerpania zapasów. W kontekście ww. przepisów wymierzenie kary pieniężnej stronie było – w jej przekonaniu – pozbawione przesłanek.

Stawiając powyższe zarzuty strona wniosła o uchylenie zaskarżonej decyzji.

Pismem z 20 listopada 2015 r. Prezes UOKiK poinformował stronę, iż przed wydaniem rozstrzygnięcia kończącego postępowanie w sprawie, stronie biorącej udział w postępowaniu administracyjnym przysługuje, na podstawie art. 10 Kpa prawo do zapoznania się z aktami sprawy, a także wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań. Strona nie skorzystała z przysługujących jej uprawnień.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów zważył, co następuje.

Zgodnie z art. 17 ust. 1 rozporządzenia nr 178/2002, podmioty działające na rynku spożywczym i pasz zapewniają, na wszystkich etapach produkcji, przetwarzania i dystrybucji w przedsiębiorstwach będących pod ich kontrolą, zgodność tej żywności z wymogami prawa żywnościowego właściwymi dla ich działalności i kontrolowanie przestrzegania tych wymogów. W myśl art. 17 ust. 2 tego rozporządzenia, państwa członkowskie wprowadzają w życie prawo żywnościowe oraz monitorują i kontrolują przestrzeganie przez podmioty działające na rynku spożywczym i pasz odpowiednich wymogów prawa żywnościowego na wszystkich etapach produkcji, przetwarzania i dystrybucji. W tym celu Państwa Członkowskie zachowują system oficjalnych kontroli i innych działań stosownych do okoliczności, z uwzględnieniem informowania opinii publicznej o bezpieczeństwie i ryzyku związanym z żywnością i paszami, nadzorem nad bezpieczeństwem żywności i pasz oraz innych działaniach monitorujących, obejmujących wszystkie etapy produkcji, przetwarzania i dystrybucji. Państwa Członkowskie ustanawiają również zasady dotyczące środków i kar mających zastosowanie w przypadku naruszenia prawa żywnościowego i paszowego. Ustanowione środki i kary powinny być skuteczne, proporcjonalne i odstraszające.

W myśl przepisu art. 8 ust. 1 rozporządzenia nr 178/2002, prawo żywnościowe ma na celu ochronę interesów konsumentów i powinno stanowić podstawę dokonywania przez konsumentów świadomego wyboru związanego ze spożywaną żywnością. W szczególności, zgodnie z art. 16 tego rozporządzenia, etykietowanie, reklama i prezentacja żywności nie może wprowadzać konsumentów w błąd.

W myśl art. 3 ust. 1 rozporządzenia nr 1169/2011, podawanie informacji na temat żywności służy wysokiemu poziomowi ochrony zdrowia i interesów konsumentów przez zapewnienie konsumentom finalnym podstaw do dokonywania świadomych wyborów oraz bezpiecznego stosowania żywności, ze szczególnym uwzględnieniem uwarunkowań zdrowotnych, ekonomicznych, środowiskowych, społecznych i etycznych.

Zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy o jakości handlowej, wprowadzane do obrotu artykuły rolno-spożywcze powinny spełniać wymagania w zakresie jakości handlowej, jeżeli w przepisach o jakości handlowej zostały określone takie wymagania oraz dodatkowe wymagania dotyczące tych artykułów, jeżeli ich spełnienie zostało zadeklarowane przez producenta. Definicja jakości handlowej zawarta w art. 3 pkt 5 ustawy o jakości handlowej obejmuje cechy artykułu rolno-spożywczego w zakresie technologii produkcji, wielkości lub masy oraz wymagania wynikające ze sposobu produkcji, opakowania, prezentacji i oznakowania artykułów rolno-spożywczych, nieobjęte wymaganiami sanitarnymi, weterynaryjnymi lub fitosanitarnymi.

Na podstawie art. 9 ust. 1 rozporządzenia nr 1169/2011, w oznakowaniu opakowanego środka spożywczego obowiązkowe jest podanie: wykazu składników (lit. b), wszelkich składników lub substancji pomocniczych w przetwórstwie wymienionych w załączniku II lub uzyskanych z substancji lub produktów wymienionych w załączniku II, powodujących alergie lub reakcje nietolerancji, użytych przy wytworzeniu lub przygotowaniu żywności i nadal

obecnych w produkcie gotowym, nawet jeżeli ich forma uległa zmianie (lit. c), wszelkich specjalnych warunków przechowywania lub warunków użycia (lit. g), nazwy lub firmy i adresu podmiotu działającego na rynku spożywczym, o którym mowa w art. 8 ust. 1 (lit. h), kraju lub miejsca pochodzenia w przypadku przewidzianym w art. 26 (lit. i).

Według art. 14 ust. 1 rozporządzenia 1169/2011, bez uszczerbku dla wymogów informacyjnych określonych w art. 9 w przypadku żywności opakowanej oferowanej do sprzedaży za pośrednictwem środków porozumiewania się na odległość:

- a) obowiązkowe informacje na temat żywności, z wyjątkiem danych szczegółowych określonych w art. 9 ust. 1 lit. f, muszą być dostępne przed ostatecznym dokonaniem zakupu i muszą znajdować się w materiałach towarzyszących sprzedaży na odległość lub być dostarczane z użyciem innych właściwych środków wyraźnie określonych przez dany podmiot działający na rynku spożywczym. Kiedy używane są inne właściwe środki, obowiązkowe informacje na temat żywności dostarcza się bez obciążania konsumentów dodatkowymi kosztami przez podmiot działający na rynku spożywczym;
- b) wszystkie obowiązkowe dane szczegółowe muszą być dostępne w momencie dostawy.

Zgodnie z art. 7 ust. 1 lit. a rozporządzenia 1169/2011, informacje na temat żywności nie mogą wprowadzać w błąd, w szczególności co do właściwości środka spożywczego, a w szczególności co do jego charakteru, tożsamości, właściwości, składu, ilości, trwałości, kraju lub miejsca pochodzenia, metod wytwarzania lub produkcji.

Rozporządzenie nr 1169/2011, precyzuje w art. 8 zasady odpowiedzialności podmiotów za informację o żywności. Podmiotem działającym na rynku spożywczym odpowiedzialnym za informację na temat żywności jest podmiot, pod którego nazwą lub firmą jest wprowadzany na rynek dany środek spożywczy lub – jeżeli ten podmiot nie prowadzi działalności w Unii – importer danego środka na rynek Unii (ust. 1). Podmiot ten zapewnia obecność i rzetelność informacji na temat żywności zgodnie z mającym zastosowanie prawem dotyczącym informacji na temat żywności oraz z wymogami odpowiednich przepisów krajowych (ust. 2). Bez uszczerbku dla tej zasady, podmioty działające na rynku spożywczym zapewniają przestrzeganie w przedsiębiorstwach pozostających pod ich kontrolą wymogów prawa dotyczącego informacji na temat żywności i odpowiednich przepisów krajowych mających znaczenie dla ich działalności i upewniają się, że wymogi te są spełnione (art. 8 ust. 5 tego rozporządzenia).

W przepisach art. 2 ust. 2 lit. a, b, c rozporządzenia nr 1169/2011 zawarte zostały definicje „informacji na temat żywności”, „prawa dotyczącego informacji na temat żywności” i „obowiązkowych informacji na temat żywności”.

Rozporządzenie nr 1169/2011 w art. 3 ust. 3 ustanawia zasadę, zgodnie z którą przyznaje się okres przejściowy po wejściu w życie nowych wymogów dotyczących informacji na temat żywności, z wyjątkiem należycie uzasadnionych przypadków. W okresie przejściowym środki spożywcze oznaczone etykietami niezgodnymi z nowymi wymogami mogą być wprowadzane na rynek, a zapasy takich środków spożywczych, które zostały wprowadzone na rynek przed zakończeniem okresu przejściowego, mogą być sprzedawane aż do ich wyczerpania.

Rozporządzenie nr 1169/2011 w sprawie przekazywania konsumentom informacji na temat żywności weszło w życie dnia 12 grudnia 2011 r., a stosuje się je od 13 grudnia 2014 r., z wyjątkiem przepisów dotyczących informacji o wartości odżywczej, które stosuje się od dnia 13 grudnia 2016 r. Środki przejściowe w związku z wejściem w życie rozporządzenia nr 1169/2011 zostały określone w jego art. 54. Środki spożywcze wprowadzone na rynek lub opatrzone etykietą przed dniem 13 grudnia 2014 r., które nie spełniają wymogów niniejszego rozporządzenia, mogą pozostawać w obrocie do czasu wyczerpania zapasów tych środków (art. 54 ust. 1).

Norma art. 47 ust. 1 rozporządzenia nr 1169/2011 określa, że Komisja wykonując przyznane w niniejszym rozporządzeniu uprawnienia do przyjmowania środków w drodze aktów wykonawczych lub w drodze aktów delegowanych:

- a) określa stosowny okres przejściowy dla nowych środków, w trakcie którego środki spożywcze oznaczone etykietami niezgodnymi z nowymi środkami mogą być wprowadzane na rynek i po upływie którego zapasy takich środków spożywczych wprowadzone na rynek przed zakończeniem okresu przejściowego mogą być sprzedawane aż do ich wyczerpania; oraz
- b) zapewnia rozpoczęcie stosowania tych środków od dnia 1 kwietnia danego roku kalendarzowego.

Zgodnie z art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej, kto wprowadza do obrotu artykuły rolno-spożywcze nieodpowiadające jakości handlowej określonej w przepisach o jakości handlowej lub deklarowanej przez producenta w oznakowaniu tych artykułów, podlega karze pieniężnej w wysokości do pięciokrotnej wartości korzyści majątkowej uzyskanej lub która mogłaby zostać uzyskana przez wprowadzenie tych artykułów rolno-spożywczych do obrotu, nie niższej jednak niż 500 zł.

Ustalając wysokość kary pieniężnej, wojewódzki inspektor Inspekcji Handlowej, na podstawie art. 40a ust. 5 ustawy o jakości handlowej (w brzmieniu obowiązującym w dniu orzekania przez organ drugiej instancji), uwzględnia: stopień szkodliwości czynu, zakres naruszenia, dotychczasową działalność podmiotu działającego na rynku artykułów rolno-spożywczych i wielkość jego obrotów oraz przychodu, a także wartość kontrolowanych artykułów rolno-spożywczych.

W niniejszej sprawie, na podstawie wyników kontroli przeprowadzonej przez inspektorów reprezentujących Dolnośląskiego WIIH w placówce handlu internetowego należącej do strony, zakwestionowano sposób oznakowania ośmiu partii artykułów rolno-spożywczych o łącznej wartości 921,00 zł, tj.: syropu klonowego, morwy białej suszonej, ciecierzycy, daktyli bez pestek, żurawiny słodzonej, winogron suszonych, kasztanów jadalnych oraz migdałów. Biorąc powyższe pod uwagę, organ pierwszej instancji uznał, że wprowadzone do obrotu przedmiotowe produkty są artykułami rolno-spożywczymi nieodpowiadającymi pod względem oznakowania jakości handlowej określonej w przepisach o jakości handlowej – co wyczerpało znamiona czynu określonego w art. 40a ust. 1 pkt 3

ustawy o jakości handlowej oraz skutkowało wymierzeniem stronie kary pieniężnej w wysokości 921,00 zł.

Strona odwołała się od decyzji w tej sprawie podnosząc, że osiem partii produktów zakwestionowanych przez Dolnośląskiego WIIH zostało wprowadzonych do obrotu w jej sklepie przed dniem 1 kwietnia 2015 roku, a zatem, zgodnie z art. 47 ust. 1, art. 2 ust. 2 lit. a, b, c oraz art. 3 ust. 3 rozporządzenia nr 1169/2011, produkty te nie podlegały obowiązkowi znakowania zgodnie z przepisami rozporządzenia nr 1169/2011.

Odnosząc się do tego zarzutu Prezes UOKiK stwierdził, że stanowisko strony nie znajduje oparcia w przywołanych przez nią przepisach. Należy zauważyć, że derogacja ustanowiona w art. 47 ust. 1 rozporządzenia nr 1169/2011, z której chce skorzystać strona w niniejszej sprawie, dotyczy środków wykonawczych lub aktów delegowanych w związku z rozporządzeniem nr 1169/2011, na co wskazuje już sam tytuł przepisu („okres przejściowy w odniesieniu do środków wykonawczych lub aktów delegowanych i data rozpoczęcia ich stosowania”) i jej adresatem są właściwe organy Unii Europejskiej, a nie przedsiębiorcy. Wskazać należy, że produkty w niniejszej sprawie nie zostały zakwestionowane ze względu na naruszenie ww. środków wykonawczych lub aktów delegowanych, ale z uwagi na naruszenie obowiązujących wprost przepisów rozporządzenia nr 1169/2011. Tym samym, art. 47 ust. 1 wskazany w odwołaniu nie mógł znaleźć tu zastosowania. Należy też zauważyć, że organ pierwszej instancji prawidłowo wyjaśnił stronie tę kwestię w wydanej decyzji (por. str. 8 tamże). Kolejne przywołane w odwołaniu przepisy odnoszą się do definicji stosowanych w rozporządzeniu nr 1169/2011 określających „informacje na temat żywności”, „prawo dotyczące informacji na temat żywności” i „obowiązkowe informacje na temat żywności” (art. 2 ust. 2 lit. a, b, c tamże) oraz zasady przyznawania okresu przejściowego po wejściu w życie nowych wymogów dotyczących informacji na temat żywności (art. 3 ust. 3 tamże). Są to ogólne przepisy, które nie stanowią wyjątku dla ośmiu partii zakwestionowanych w przedmiotowej sprawie.

Ponadto wskazać należy, że rozporządzenie nr 1169/2011 w sprawie przekazywania konsumentom informacji na temat żywności weszło w życie dnia 12 grudnia 2011 r., a stosuje się je od 13 grudnia 2014 r., z wyjątkiem przepisów dotyczących informacji o wartości odżywczej, które stosuje się od dnia 13 grudnia 2016 r. Przedsiębiorcy wprowadzający do obrotu środki spożywcze, tacy jak Alfreda Walkowska prowadząca działalność gospodarczą pod nazwą Polskie Centrum Św. Hildegardy Alfreda Walkowska w Legnicy, mieli dwa lata aby dostosować swoją działalność gospodarczą do nowych przepisów, w tym do stosowania art. 14 ww. rozporządzenia w sklepie internetowym.

Prezes UOKiK, zgodnie z zasadą dwuinstancyjności wyrażoną w art. 15 Kpa, ponownie rozpatrzył zgromadzony w sprawie materiał dowodowy i stwierdził, że:

- syrop klonowy zasadnie został zakwestionowany przez organ pierwszej instancji ze względu na brak:
  - pełnego adresu podmiotu, pod którego nazwą jest wprowadzany na rynek ww. środek spożywczy,
  - informacji o warunkach użycia,

co było niezgodne z przepisami art. 14 ust. 1 w związku z art. 9 ust. 1 lit. g, h rozporządzenia nr 1169/2011. Brakowało natomiast wystarczających podstaw do zakwalifikowania ww. nieprawidłowości jako naruszenia zakazu wprowadzania konsumentów w błąd ustanowionego w przepisach art. 7 ust. 1 lit. a rozporządzenia nr 1169/2011 oraz art. 16 rozporządzenia nr 178/2002. Uzasadnienie zaskarżonej decyzji w tym zakresie było zdaniem Prezesa UOKiK niewystarczające. Nie nastąpiło również przypisywane przez Dolnośląskiego WIIH naruszenie przepisu art. 8 rozporządzenia nr 178/2002, ponieważ niniejszy przepis stanowi o jednym z celów prawa żywnościowego, czyli ochronie interesów konsumentów, a nie statuuje on określonych obowiązków przedsiębiorców w zakresie podawania konsumentom informacji na temat żywności;

– morwa biała suszona, ciecierzycza i daktyle bez pestek zasadnie zostały zakwestionowane przez organ pierwszej instancji ze względu na brak:

- pełnej nazwy lub firmy i adresu podmiotu działającego na rynku spożywczym, pod którego nazwą lub firmą jest wprowadzany na rynek środek spożywczy,
- informacji o wszelkich specjalnych warunkach przechowywania,

co było niezgodne z przepisami art. 14 ust. 1 w związku z art. 9 ust. 1 lit. g, h rozporządzenia nr 1169/2011. Zdaniem Prezesa UOKiK niesłuszny był natomiast zarzut naruszenia przepisów art. 14 ust. 1 w związku z art. 9 ust. 1 lit. c rozporządzenia nr 1169/2011 dotyczących obowiązku podania informacji o substancjach powodujących alergię lub reakcje nietolerancji użytych przy wytworzeniu lub przygotowaniu żywności. Według wykazu składników na opakowaniach morwy białej suszonej, ciecierzycy i daktyli bez pestek, do ich produkcji nie użyto żadnego składnika zawierającego substancje lub produkty powodujące alergię lub reakcje nietolerancji określone w załączniku II do rozporządzenia nr 1169/2011. Z tego względu wymóg określony w art. 14 ust. 1 w związku z art. 9 ust. 1 lit. c ww. rozporządzenia nie miał zastosowania do tych trzech partii produktów. Na opakowaniach ww. produktów zamieszczone były dobrowolne deklaracje producenta o treści „produkt może zawierać alergeny (...)”, które strona powinna ze względów bezpieczeństwa przekazać klientom jej sklepu internetowego, niemniej obowiązek taki nie wynikał z przepisu wskazanego przez Dolnośląskiego WIIH.

Nie znajduje także oparcia w przepisach prawa zarzut zaskarżonej decyzji odnośnie naruszenia normy art. 14 ust. 1 w związku z art. 9 ust. 1 lit. i ww. rozporządzenia w związku z nieuwidocznieniem na stronie internetowej ww. sklepu kraju lub miejsca pochodzenia morwy białej suszonej, ciecierzycy i daktyli bez pestek. Zgodnie z art. 9 ust. 1 lit. i ww. rozporządzenia, obowiązek podania kraju lub miejsca pochodzenia istnieje w przypadku przewidzianym w art. 26 tej samej regulacji, to jest gdyby wymagały tego odrębne przepisy lub gdyby zaniechanie wskazania tej informacji mogłoby wprowadzać w błąd konsumenta co do rzeczywistego kraju lub miejsca pochodzenia środka spożywczego. Zdaniem Prezesa UOKiK żaden z ww. warunków nie wystąpił w przypadku trzech wymienionych tu partii produktów.

Ponadto, z przyczyn podniesionych wyżej w odniesieniu do syropu klonowego, nieprawidłowości stwierdzone w oznakowaniu morwy białej suszonej, ciecierzycy i

daktyli bez pestek – w ocenie Prezesa UOKiK – nie stwarzały ryzyka wprowadzenia konsumentów w błąd i nie wskazywały na naruszenie przepisów art. 7 ust. 1 lit. a rozporządzenia nr 1169/2011 i art. 8 i 16 rozporządzenia nr 178/2002;

- żurawina słodzona i winogrona suszone zasadnie zostały zakwestionowane przez organ pierwszej instancji ze względu na brak:
  - pełnej nazwy lub firmy i adresu podmiotu działającego na rynku spożywczym, pod którego nazwą lub firmą jest wprowadzany na rynek środek spożywczy,
  - brak informacji o wszelkich specjalnych warunkach przechowywania warunków,
  - wykazu składników,

co było niezgodne z przepisami art. 14 ust. 1 w związku z art. 9 ust. 1 lit. b, g, h rozporządzenia nr 1169/2011 oraz pośrednio z przepisami art. 8 rozporządzenia nr 178/2002. Ponadto, brak w oznakowaniu informacji wykazie składników mógł wprowadzać konsumentów w błąd co do właściwości oraz przydatności ww. produktów, toteż organ pierwszej instancji słusznie wskazał na naruszenie przepisów art. 7 ust. 1 lit. a rozporządzenia nr 1169/2011 i art. 16 rozporządzenia nr 178/2002. Zdaniem Prezesa UOKiK nie znajduje natomiast oparcia w przepisach prawa zarzut naruszenia art. 14 ust. 1 w związku z art. 9 ust. 1 lit. c oraz lit. i rozporządzenia nr 1169/2011 oraz art. 8 rozporządzenia nr 178/2002 – z tych samych przyczyn co opisane poprzednich punktach (dotyczących syropu klonowego, morwy białej suszonej, ciecierzycy i daktyli bez pestek);

- kasztany jadalne zasadnie zostały zakwestionowane przez organ pierwszej instancji ze względu na brak:
  - nazwy lub firmy i adresu podmiotu działającego na rynku spożywczym, pod którego nazwą lub firmą jest wprowadzany na rynek środek spożywczy,
  - brak informacji o wszelkich specjalnych warunkach przechowywania,

co było niezgodne z przepisami art. 14 ust. 1 w związku z art. 9 ust. 1 lit. g, h rozporządzenia nr 1169/2011. Prezes UOKiK zauważył dodatkowo, że naruszeniem wymagań art. 14 ust. 1 w związku z art. 9 ust. 1 lit. g tego rozporządzenia było również niewskazanie warunków użycia kasztanów jadalnych, ponieważ według informacji na etykiecie, niewidocznych w sklepie internetowym, produkt stanowiły „kastany jadalne gotowane na parze”, „gotowe do spożycia po obraniu, na ciepło lub na zimno” oraz „opakowanie nie jest przeznaczone do podgrzewania w kuchence mikrofalowej”. Brak tych informacji mógł wprowadzić konsumentów w błąd co do właściwości produktu, zatem zdaniem Prezesa UOKiK naruszał także przepisy art. 7 ust. 1 lit. a rozporządzenia nr 1169/2011 oraz art. 16 rozporządzenia nr 178/2002. Nie naruszał natomiast, jak opisano wyżej, przepisu art. 8 rozporządzenia nr 178/2002, gdyż dotyczy on celu prawa żywnościowego;

- migdały zasadnie zostały zakwestionowane przez organ pierwszej instancji z uwagi na brak:
  - pełnej nazwy lub firmy i adresu podmiotu działającego na rynku spożywczym, pod którego nazwą lub firmą jest wprowadzany na rynek środek spożywczy,

- informacji o wszelkich specjalnych warunkach przechowywania, co było niezgodne z przepisami art. 14 ust. 1 w związku z art. 9 ust. 1 lit. g, h rozporządzenia nr 1169/2011. Analogicznie jak w przypadku opisanych wyżej morwy białej suszonej, ciecierzycy, daktyli bez pestek, żurawiny słodzonej i winogron suszonych, zdaniem Prezesa UOKiK niesłusznie organ pierwszej instancji zakwestionował migdały z uwagi na brak informacji o kraju lub miejscu pochodzenia na stronie internetowej sklepu i naruszenie przez to art. 14 ust. 1 w związku z art. 9 ust. 1 lit. i rozporządzenia nr 1169/2011. Niesłuszny był też zarzut niepodania w ww. sklepie internetowym wykazu składników migdałów. W myśl przepisów art. 19 ust. 1 lit. e wykaz składników nie jest konieczny w przypadku środków spożywczych zawierających jeden składnik – a takim środkiem były przedmiotowe migdały (według sfotografowanej etykiety w aktach sprawy). W związku z tym Prezes UOKiK stwierdził, że strona nie naruszyła art. 14 ust. 1 w związku z art. 9 ust. 1 lit. b rozporządzenia nr 1169/2011. Brak również przesłanek wskazujących na niezgodność z przepisami art. 7 ust. 1 lit. a rozporządzenia nr 1169/2011 oraz art. 16 rozporządzenia nr 178/2002 dotyczącymi zakazu wprowadzania konsumentów w błąd oraz art. 8 rozporządzenia nr 178/2002, który określa cel prawa żywnościowego.

Przeprowadzona ponowna analiza sprawy w wyniku wniesionego odwołania prowadzi do wniosku, że organ pierwszej instancji słusznie uznał przedsiębiorcę Alfredę Walkowską prowadzącą działalność gospodarczą pod nazwą Polskie Centrum Św. Hildegardy Alfreda Walkowska w Legnicy za podmiot podlegający karze pieniężnej określonej w art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej w związku z wprowadzeniem do obrotu ośmiu partii artykułów rolno-spożywczych nieodpowiadających jakości handlowej określonej w przepisach o jakości handlowej. Prezes UOKiK nie podzielił w części stanowiska Dolnośląskiego WIIH co do zakresu naruszonych przepisów o jakości handlowej oraz zauważył dodatkowe, niekwestionowane w toku kontroli, nieprawidłowości. Niniejsze stanowisko nie może jednak rzutować na całościową ocenę czynu popełnionego przez stronę polegającego na wprowadzeniu do obrotu w sklepie internetowym artykułów rolno-spożywczych nieodpowiadających jakości handlowej, gdyż stwierdzone nieprawidłowości po weryfikacji w drugiej instancji nadal odnosiły się do ośmiu zakwestionowanych partii produktów. W szczególności, nie wpływa ono istotnie na wynik oceny przesłanek do wymierzenia kary pieniężnej. Strona była odpowiedzialna za przekazanie konsumentom wszystkich obowiązkowych informacji na temat oferowanej do sprzedaży żywności, zgodnie z przepisami art. 8 oraz art. 14 ust. 1 rozporządzenia nr 1169/2011, lecz obowiązku tego nie dopełniła, pomimo że dysponowała tymi danymi (jak słusznie zauważył organ pierwszej instancji). Naruszało to prawo konsumentów do uzyskania podstawowych informacji o produkcie, których nie mogli pozyskać przed dokonaniem decyzji o zakupie. Z materiału dowodowego sprawy wynika, że osiem partii zakwestionowanych w dniu 20 kwietnia 2015 r. strona wprowadziła do obrotu przed 15 stycznia 2015 r. Należy zatem stwierdzić, że strona miała wystarczającą ilość czasu by wywiązać się z ciążącego na niej obowiązku i zamieścić odpowiednie dane w witrynie internetowej swojego sklepu.

Argumenty podniesione przez stronę w odwołaniu na okoliczność nieprzekazania informacji dla konsumentów, nie zasługiwały na uwzględnienie. Jak wykazane zostało powyżej, w czasie ustalania stanu faktycznego sprawy oraz wydawania decyzji w pierwszej instancji, przepisy prawa nie przyznawały żadnego okresu odstępowania od wymogu wynikającego z art. 14 ust. 1 rozporządzenia nr 1169/2011.

W niniejszej sprawie, na podstawie art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej, organ pierwszej instancji mógł wymierzyć karę w granicach od 500 zł do 4 605 zł (gdzie górna granica kary stanowiła pięciokrotność wartości korzyści majątkowej, która mogłaby zostać uzyskana przez wprowadzenie do obrotu ośmiu ww. partii artykułów rolno-spożywczych, tj. kwoty 921 zł). Zaskarżoną decyzją wymierzona została kara pieniężna w wysokości 921 zł, a zatem zdecydowanie niższa od maksymalnej, jaką mogła być obciążona strona. Ponowna analiza przesłanek do wymierzenia kary pieniężnej określonych art. 40a ust. 5 ustawy o jakości handlowej również nie dała uzasadnienia do wymierzenia stronie niższej kary. W analizie tej Prezes UOKiK uwzględnił nowe ustawowe przesłanki wynikające z art. 40a ust. 5 tej ustawy, tj. przesłankę wartości zakwestionowanych towarów wynoszącą 921 zł i przesłankę wielkości przychodu, którą organ oszacował na kwotę co najmniej [...] zł (na podstawie zawartej w aktach sprawy informacji o wysokości obrotu strony, uzyskanej od właściwego naczelnika urzędu skarbowego).

Biorąc powyższe pod uwagę, Prezes UOKiK doszedł do wniosku, że odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie, ponieważ wymierzona stronie kara pieniężna w kwocie 921,00 zł była prawidłowa.

Podsumowując przeprowadzone rozważania Prezesa UOKiK uznał, że zaskarżoną decyzję należy utrzymać w mocy.

Zgodnie z art. 40a ust. 6 i 7 ustawy o jakości handlowej, karę pieniężną, o której mowa w sentencji decyzji, stanowiącą dochód budżetu państwa, należy wpłacić na rachunek bankowy Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Handlowej we Wrocławiu, w terminie 30 dni od dnia, w którym decyzja o wymierzeniu kary stanie się ostateczna.

Prezes UOKiK, stosownie do art. 5 ust. 2 ustawy o Inspekcji Handlowej, jest organem wyższego stopnia w stosunku do wojewódzkich inspektorów Inspekcji Handlowej. Wobec powyższego, w myśl art. 127 § 2 Kpa w związku z art. 1 ust. 3 ustawy o Inspekcji Handlowej, Prezes UOKiK jest organem właściwym do rozpatrzenia wniesionego odwołania.

Zgodnie z art. 138 § 1 pkt 1 Kpa, organ odwoławczy wydaje decyzję, w której utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję.

Biorąc powyższe pod uwagę, Prezes UOKiK orzekł, jak w sentencji.

Niniejsza decyzja jest ostateczna w trybie postępowania administracyjnego.

Pouczenie

Zgodnie z art. 52 § 1, art. 53 § 1, art. 54 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2012 r. poz. 270, z późn. zm.) od

niniejszej decyzji przysługuje skarga wnoszona do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie w terminie 30 dni od dnia doręczenia decyzji, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

Do należności pieniężnych nie uiszczonych w terminie stosuje się przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2015 r. poz. 613, z późn. zm.).

z up. PREZESA
Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów
ZASTĘPCA DYREKTORA
Departamentu Inspekcji Handlowej

Dariusz Łomowski